

Poštnina plačana v gotovini.

KRES
FANTOVSKI LIST
1932
9

KRES

FANTOVSKI LIST

Uprava »Kresa« je v Ljubljani, Ljudski dom. / Na ta naslov naj se naroča in plačuje list ter pošljajo rokopisi in sploh vsa druga sporočila. / Letna naročnina: za posamezne naročnike 20 Din; za skupne naročnike po odsekih 18 Din. / Račun poštne hranilnice: Ljubljana 15.521. // Telefon: Ljubljana štev. 34-98.

Jakobov:

Korajža

Pod pojmom fanta spada pred vsem fantovska korajža, močanstvo, prešernost; v vsakem pogledu mlada podjetnost. Če pa se fanta drži napačna sramežljivost, boječa ponižnost in zaspanost, mu dajo tovariši vzdevek šleva, zaspané in podobno.

Toda med vsemi fantovskimi lastnostmi mi je najbolj všeč korajža, seveda če je na pravem mestu.

Velikokrat se namreč zgodi, da kak pokvarjenec ustrahuje s svojo nasilno besedo vse vaše fante, ki imajo čisto drugačne misli in prepričanje.

»Pojdimo pit; pojdimo h dekletom; pojdimo zamazati Klepčeva vrata; odpeljimo Ramutov voz v drago...«

Tako ukazuje na levo in desno. In še tisti, ki so prišli na vas le zato, da bi po stari fantovski navadi malo prepevali, mu slepo slede. Ali so to fantje! Ali je to korajža! Ni ti všeč, pa te je sram povedati! To so šleve!

In ko greste proti fari k nedeljski maši, zakliče oni: »Pojdimo v krčmo!«

In bojiš se biti tercijskec, pa zaviješ za njim.

In bojiš se dvigniti klobuk pred kaplanom, čeprav je bil pred nedavnim še tvoj katehet, in pred križem; in sram te je poklekniti pred sveto popotnico. In vse to radi onega kajona, ki vlada z besedo nad vsemi fanti!

Pravi fant ima korajžo pred vsem svetom storiti ono, o čemer je prepričan, da je prav; nikogar se ne boji, ne gospodarja na kmetih ne šefa v mestu. Sicer tak človek ne gre ravno najbolj gladko skozi življenje, a gre pošteno in sposoben je za napore. Vidiš, vsi ti klateži, delomržeži in nekateri brezdomci so brez volje, brez cilja, ker niso nikoli pri svojem ostali. Danes to, jutri ono. Pa so končno izgubili vero pri ljudeh in vero vase. Nikoli niso onega rekli, kar je srce mislilo, ampak ono, kar je mislil hranivec, šef, dobrodelec. In tako so se počasi čisto do tal ponižali. Od tu pa niso mogli več vstati. To so izgubljeni. Nimajo niti sebe niti Boga.

Fant, tvoje ime je zvezano s korajžo, z najčastnejšim vzdevkom, ki ga more moški imeti. Zato se nikoli radi denarja, službe ali sramu ne zataji; zmerom naravnost glej, naravnost

misli, naravnost govori! In velik boš v sebi in v očeh ljudi, dokler boš hodil po zemlji.

Pošteno-korajžni fantje, ki po svojem prepričanju žive v hiši ali zunaj hiše, so naš ponos in naš up.

Fant, korajžo!

Jakobov:

Vdova

Pet otrok je čakalo kruha.

Zunaj je ležal visok sneg, veter se je ob voglih lovil in silil v nezakurjene sobe. Pet jih je trepetalo ob mrzli peči in stezalo roke proti vratom, kdaj bo vstopila mati. Zadišalo bo iz kosarice po pečenem kruhu.

Mati, mlada vdova po mladem sodniku, ki je nenadno legel v grob pa ni zapustil pokojnine — je neizrečeno trpela. Kam naj bi šla od svojih otrok, da bi zaslužila kruha za pet lačnih ust. Nikogar ni imela. Pač, bil je čestokrat ob njej prijatelj njenega moža, grbavi hotelir Bruno. Prinesel je kak bankovec ali jedil. Pri tem pa je s čudnim ognjem požiral telo mlade vdove.

Poštena žena ni ničesar grdega videla. Prijatelj njenega moža je in pomaga ji! Edini ima usmiljenje do neboljlenih otrok.

Včeraj je izdala zanj denar za večerjo, danes pa je tepežni dan, tepežkali so jo za kruh, pa jim je v solzah obljubljala: zvečer, zvečer, otroci, prinesem... Pomila bo okna pri znani trgovini — si je dejala — in plačali ji bodo za otročiče. Toda okna so že pomita, so ji odgovorili. Brez upa je letala po mestu, nikjer ni zaslužka; zvečer bo prišla praznih rok pred lačne oči.

Tedaj jo ustavi hotelir Bruno:

»Kam, gospa!«

»Dela iščem, da bo za večerjo otrokom. Obljubila sem jim za nacoj belega kruha...«

»Pridite k meni, dal vam bom tisočak za vaše kričache! Tu nimam, pridite danes ob petih na moj dom!«

Ženi so zažarele oči. Pet glavic je vstajalo pred njo, pet ustec, ki so mlela beli kruh na tepežni dan.

»Gospod Bruno, tisočkrat hvala! Pridem, oh, pridem!«

Poželjivo so žrle hotelirjeve oči nedolžno ženo, ki je odhitela proti domu.

Ob petih je potrkala mlada vdova pri hotelirju Brunonu. Ob topli peči je stal in grizel gnjat. Na mizi je stala butelka. Hotelirju so oči zagorele v prečudnem soju.

»Aha, prišli ste, gospa, po tisočak...«

»Da, gospod Bruno.«

»Prav, dam vam dva, ker ste v sili in ker zaslužite; že dolgo vas iščejo moje oči.« S počasnimi koraki se ji približa in jo meri od glave do nog. Poboža jo po licu. Gospa se odmakne.

»Gospa, deset tisoč, če se mi vdaste!«

»Kaj pa vendar mislite, gospod Bruno! Poštena žena sem!«

»Vem, toda doma imate glad...«

»Spoštujte spomin mojega moža in mene, revo brez moči!«

»Spoštujem. Dvajset tisoč dam.«

Bleda ko smrt se je žena obrnila k vratom. Od vrat so se ji prikazale kuštrave glavice, ki čakajo. Za nocoj jim je obljubila belega... Nikjer ni pomoči. Za sebe ne bi hotela od nikogar skorjice, toda pet nedolžnih otročičev čaka. Sunkoma, a z grozo na licu se je obrnila:

»Storite z menoj, kar hočete!«

Zaprta je oči, ko da je mrtva, da ne bi čutila, da ne bi videla, kaj se ž njo godi...

Ko se je starec napasel nad nedolžno žrtvijo, je stala pred njim, blede in osramočena, gledaje v tla, ko je iztisnila: plačajte!

»Ali ste vi poštena žena?« se je porogal hotelir Bruno z njo.

»Ker sem storila to kot nesrečna mati za svoje otroke, mi-slim, da sem!«

»Če ste poštene, pač ne boste dali, da vam plačam honorar! Prinesel bo sluga nekaj jedil vašim malim...«

Široko je zazevala prevarana mati in prebledela. Potem je stopila do starca, ga v lice udarila in se vsa iz sebe pognala ven, v mraz in obup...

— — —

Otroci niso pričakali kruha in ne mamice. Vrata se niso odprla. Mamico so drugo jutro prinesli iz vode, kamor se je zalučala v obupu. Hotelir Bruno pa je še danes častivreden mož...

Dve noči pod šotorom na Gorjancih

Takole smo se spravili: sedem Jožičev, štirje Martini, ki so bili: eden Tine, eden Martin, eden Martenjak in še en Tine, trojica Janezov, nekaj Toničev in Franičev in še nekaj belokranjskih imen, ki pristojne vrlim fantom iz metliških vasi, vsega skupaj 25 fantov junakov korenjakov, pa smo jo ubrali gledat prečudno goro Kukovo, če ne bi morda tam zaspanega kralja Matjaža našli in zbudili.

Zmajal je marsikdo z glavo in skomignil z rameni, meneč: za škrica je tako postopanje po gorjanskih lozah, kmet ima drugega dela preveč. No, kaj pa je čudnega, če nekateri mislijo tako. Saj je tudi stari, častitljivi in vsega spoštovanja vredni Valvasor zapisal, da tisti, ki gre na Gorjance, bo cel teden celil žulje, kar pa gori vidi, že drugi dan pozabi. Zato je razumljivo, da mnogim ni šlo v glavo, po kaj bi šli za tri dni na Gorjance. — Mi pa smo se otovorili kot gre, vsega, česar je življenju člove-

škemu treba za tri dni: kruha, mesa, špeha, vina in še drugega kaj, pa kaj nam za drugo mar, dokler je kruha in še kaj zraven.

Krepko smo jo ubirali gori čez Gabrovec in vse više in više štiri ure tja gori pod bajne Gorjance. Za nami pa je ubiral korak tudi janček-koštrunček. Vroče mu je bilo, pa je v višino hitel v hlad in niti slutil ni sirotek, kako mu bo zgoraj vroče.

Pod nami pa je rasla iz doline vse bolj in bolj v pogled Bela Krajina metliškega kota in tudi črnomaljska stran je pogledovala vse bolj izza suhorskih obronkov. Cerkvica za cerkvico, vas za vasjo nam je rasla v oko, na jugu pa nas je pozdravljala Karlovce in daleč tja v Gorski kotar in v bosenske griče se nam je odpiral pogled. Proti vzhodu pa je čez neskončno ravnino blestela Sava kot srebrn trak.

Ni se nam mudilo naprej, ko smo prišli na privrške košenice pod Trdinovim vrhom. Posedli smo in gledali, kako Kolpa vleče ostro črto, ki našo malo domovinico na jugu in vzhodu kot čuječa mati varuje.

Visoko je bilo že solnce in sence najkrajše. Pilo bi se, a jedlo tudi. Nismo razvajeni, da bi morali jesti ravno iz skled, skromni Belokranjec preživi marsikateri dan v času najtežjega dela, ne da bi kaj kuhanega užil. Saj je veliko hiš, ki v najhujšem delu ne pokažejo dima. Tedaj za kuho ni časa.

Pa je Tine udaril po loncu, da je zapelo kot zvon, in menili so nekateri, da je čas, da se poldne zvoni; Jožič pa, ki je lonec nosil, je bil, da je lonec kuhinjska priprava, ne zvon. Pa smo vseeno najprej poldne odmolili, potem pa se zbrali v posvet, kaj zdaj. Če imamo lonce, pa ne samo lonce, celo kotliček je potegnil iz vreče Tone Štefaničev, pa kakšen kotliček! Svetal kot cekin, okrogel in lep, celo govedine čeden kos je čakal plemenite naloge; ja, če imamo vsega tega, potem je pa kar kuharja treba najti, in tudi našli smo ga: Starčevega Toniča.

In še naprej je moral naš posvet. Treba je v vsem poskrbeti za red. Zato smo izvolili vrhovnega poveljnika in mu dali modrih svetovavcev v pomoč. Ves voj smo razdelili v čete. Vse je šlo lepo gladko. Le eno najtežje je še čakalo na rešitev. Kuharja smo si izbrali, toda kaj naj kuha? V nahrbtnikih je bilo marsikaj dobrega, toda vsak se je držal svojega kot koklja piščancev. Tedaj pa je padla bomba: Vsi nahrbtniki, vsi barilci in steklenice se razlaste. Vsi smo lastniki vsega. — Pravi komunistični raj! Kar milo se je storilo vrlemu Jankotu, ko se je poslavljajal od prostornega barilca. Celo dolgo pot ga je nosil v potu svojega obraza, zdaj, ko bi mogel sladko breme še bolj sladko použiti — pa tole ... O, in še koliko božjih dobrot smo odkrili. Marsikdo je milo gledal, ko je izvoljena oblast neizprosno rekvirirala sladka bremena, ki so mu na dolgi in težki poti dajala up; še je ta in oni potegnil iz zelenke, malo za žejo, malo pa tudi, ker mu je bilo vsebine žal, pa vendar se je razlastitev izvedla brez vsakega ugovora. In tako smo nagromadili celo goro kruha, in hrib mesa, lepo zalogo masti, krompirja, fižola ... Kdo bi vedel za vse! In plodrug sto jajc, »šmorna« pa tudi nekaj, le da ni bil še pečen.

Potem pa je šla vsa armada na delo. Veselo je zaplapolal ogenj. Oblastno se je postavil kuhar s kuhalnico — s pravo kuhalnico prosim, ne morda s kakim polenom. Peč je bila na mah gotova, že je visel kotliček, da nam skuha obed. Videli smo, da je veliko skritih talentov, rojenih kuharjev, kateri svoj talent zanemarijo ali pa ga niti ne odkrijejo.

Polovica voja je imela skrb, da prinese kuharju, kar treba, druga polovica je gradila tabor. Kot bobri smo šli na delo. In spet glej ironijo usode: Franič, ki se vse dni s kopiti in čevlji meni, je bil glavni gradbeni

inženir. Pa je dokazal, da ima za to lep talent. V dveh urah je bil z vsem delom gotov, takrat je pa že tudi kuhar ponosno naznanil: podneva je gotova. Posedli smo in jedli in nič nismo prigovarjali, saj tudi ne bi mogli. Juha je bila začinjena z vsemi »gvirrci«, mesa, dobrega, velik kos vsakemu, pa še kumarce so se nam iz velike sklede smehljale. Jože, naš vrli točaj pa je potrkal na velik barilec, da smo prigrizek tudi zalili.

Pa menite, da smo dali potem mir! Vrabca smo! Kaj vem od kod je priletela nogometna žoga in Matjaževa vojska je bila na nogah, ne da bi kdo vprašal po srakah. Tako smo skočili še marsikak korak, razdrli nekatero smešno pa tudi resno. Za večer pa smo zložili ogromen kres, ki je naznanil dolincem naše rajsko razpoloženje. In petja in vriska našega ni bilo konec vse do tedaj, ko smo stopili v krog, da zmolimo svojo večerno molitev. Skrivnostno so molčale stoletne bukve, ki so prvič prisluškovale, kako moli človek, te zemlje gospodar. In v tiho noč so hitele besede rožnega venca. Še sova je tedaj utihnila, le jež je šelestel po suhem listju.

Potem je vse lepo pospalo v suhem listju pod šotorovo streho, le straža treh mož je budno čuvala nas in naše imetje. Vse je bilo mirno in pokojno, le sova je tu pa tam zavpila v tiho noč, čuli smo njen odmev, iz daljne dalje pa glas njene tovarišice. Lahen vetrič je igral skozi bukovje. Na nebu pa so gorele neštete zvezde in neslišno hitele v zaton kakor kazalo večne ure, ki jo je Stvarnik navil in ki se bo ustavila šele tedaj, ko bo vseh časov konec. Hitele so zvezde svojo tiho nočno pot, ne da bi prisluškovale, kako je Ile smrčal, pa tudi mi ga nismo poslušali, le straža vé o tem poročati. Ko pa so začele na nebu zvezde ugašati, je padel med nas alarm in že smo bili na nogah. Le Ile, ki bi zvečer rad storije pripovedoval, se je še in še obrnil, preden se je izkotalil iz svojega gnezda. Ob sončnem vzhodu smo bili že na Sv. Jeri. Seveda smo prej opravili vse, kakor se spodobi ljudem in kristjanom. Straža nám je priskrbela za umivanje dosti vode, vsak pa je imel s seboj tudi brisačo.

Lahna meglica je medlela v nižavi, pa tudi daljno obzorje ni bilo povsem prozorno. Počasi, malo po malo pa je izza Zagrebške gore zrastle jutranje solnce v krasen nedeljski dan. Široko se je odprla dežela, ko je svetla solnčna luč zasijala tja gori v Kamniške planine in tja v Triglav. Le žal, da so najvišji gorjanski vrhovi na zapad in sever zaraščeni in ne dajo očesu proste poti.

In te nedeljske misli, ki so nas našle tu gori, so nas spremljale ves dan, tja k Sv. Miklavžu, kjer smo imeli célo žegnanje, in na dolgi romarski poti, ki smo jo še ta dan napravili tja doli v šentjernejsko dolino. Tam doli smo doživeli marsikaj in videli marsikaj, pa to naj ostane nam samim za spomin; lep in nepozaben bo spomin na Pleterje in Marijino kapelico v Lurdu. Tudi gospoda Mirkota šentjernejskega, ki nas je dejal v žehto in nam še drugih dobrot skazal, nikdar ne bomo pozabili. Še in še je spominov, za javnost, pa tudi samo za nas, ki nam bodo tako globoko ostali zapisani, kakor Gorjanci trdno stojte, lepih spominov na tiste dni, ko smo taborili pod Kuko goro, si sami kuhali, pekli in cvrli. Žal, da je naš čas tako hitro potekel. Radi bi še ostali en dan, ker smo imeli še vsega dovolj, toda v dolini so peli cepovi in brneli stroji. Vse nas je klicalo domov.

Spet so zginili šotori, zaorila je še enkrat pesem, odjeknil je vrisk, pa smo se poslovali in krenili v dolino, kjer so tedaj ure kazale osmo zvečer. Slovo naše pa je povedalo: na svidenje!

Ni samo za škrica in za študenta gorska samota in veličina, videli in doživeli smo, da je Bog gore ustvaril tudi kmetu.

Duhovna vzgoja mladine

(Nadaljevanje.)

Odkar so zadnji papeži, pred vsem Pij XI., poklicali laike k intimnemu sodelovanju s hirarhičnim in duhovniškim apostolatom, pozvane so k temu delu brez razlike vse organizacije katoličanov. V svojem pismu kardinalu Bertramu pravi Pij XI.: »Katoliška akcija ni utesnjena v eno formo, katero bi morali vsi sprejeti. Kat. akcija vodi in uravnava k apostolatu skupine vseh vrst, bodisi da so to v glavnem verske, katerih svrha je formacija mladine ali pa porast v pobožnosti, bodisi da so to strokovna, gospodarska društva.« To je jasno povedano: če se niti ta poslednja društva ne smejo odtegniti katoliški akciji, apostolatu, koliko manj še ona prva.

To nalogo si lastijo vse mladinske katoliške organizacije v Belgiji. Na vprašanja, kaj je JEC (Jeunesse etudiante cath.), odgovarjajo: JEC je kat. akcija srednješolske mladine. V drugem členu pravilnika žosistov je označena njegova svrha: Svrha JOC je kat. akcija delavske mladine. Vsa udejstvovanja teh in ostalih društev prevladuje težnja, da bi izoblikovali svoje življenje po Kristusovih načelih, da bi v luči Kristusa vere gledali na svet in na vse pojave v njem, da se v vsem in povsod uveljavijo kot polnokrvni kristjani. Kajti katoliška akcija je prav v tem, da stavimo vero za temelj vsemu svojemu življu ter da ne dopustimo, da bi se še kaj storilo, izgovorilo ali napisalo, kakor da Kristus ni prišel na svet, kakor da nam ni prinesel luči in kakor da ni umrl za nas. — Jasno pa je, da ta formacija pristnega kristjana predpostavlja, prekvasuje in venča njegovo fizično, intelektualno in socialno vzgojo.

Vsi se zavedamo dolžnosti te duhovne vzgoje pri mladini. Ta vzgoja je neposredno sodelovanje pri obnavljanju in ustvarjanju Kristusovega kraljestva v dušah, kraljestva milosti, ljubezni in pravice. Ko pa gre za kraljestvo božje v dušah, je le eden in edini, ki jih obnavlja in presnavlja neposredno, kakor je eden in edini postavljen za srednika med Bogom in ljudmi, Kristus Jezus.

»Kaj je vendar Apolo? in kaj je Pavel? Služabnika sta, po katerih ste vero sprejeli, in sicer vsak, kakor mu je dal Gospod. Jaz sem sadil, Apolo je zalival, Bog pa je rast dajal. Zatorej ni nič, kateri zaliva, ampak, kateri daje rast, Bog. Kateri pa sadi in zaliva, sta eno, vsak pa bo prejel svoje plačilo po svojem delu. Kajti božji sodelavci smo, vi pa ste božja njiva, božja zgradba.« (1 Kor 3, 5—9.)

Iz tega ne sledi, da smemo držati križem roke, temveč sledi to, da je vsa in edina naloga božjih sodelavcev v duhovni vzgoji mladine v tem, da jo privabijo v krog Kristusa resnice in Kristusa milosti, da bi Kristusova resnica in milost nanje de-

janski vplivala; da bi v vsem sprejeli Kristusove nazore in da bi iz njega tudi črpali moči, da živijo po njih in sledijo svojemu vzoru, Kristusu. Tako je nekje Krek zapisal: »Sejmo, sejmo semena Jezusove nade, z golgotskega slemena, preden vse propade...«

(Se bo nadaljevalo.)

Tone:

Krvavi nagelj

Zgodnje jutro je. Zarja čudno krvavo žari izza gorá... Težko lega na dušo. Še narava se je sklonila pred tako zarjo. Prav kakor bi lila kri izza gorá. Kri...

Nad vasjó, za senožétjo, se poslavljata Janez in Ančka. Krvava zarja ju obliva.

»Moram iti, glej, da si kaj prislužim. Ko bo dovolj, se bom vrnil k tebi. Takrat bo lepo...«

»Janez, domá ostani! Ne hodi na tuje, nikar v tovarno! Polje je za nas. Kmetje smo... Premisli! Ostani!«

Še težje je leglo na Janezovo dušo. Zagledal se je v daljo in molčal. Šele zdaj je opazil krvavo zarjo... Zdrznil se je.

»Z Bogom, Ančka, draga...!« se je sunkoma okrenil k njej. Zateknila mu je rdeč nagelj v gumbnico, nagelj kakor kri... Prvi in edini, ki je letos zrasel. Še roko mu je podala — pa beseda ji ni moglá iz ust. Le solze in oči so mu povedale vse... V njih je videl krik: ostani!

In zbežal je Janez po stezi v temni gozd proti tujini, v krvavo zarjo. Bežal je in se ni več ozrl, zakaj vedel je, da bi se potem vrnil.

Le nagelj kakor kri mu je žarel na prsih...

»Ančka!«

—
»Zadnji!« so zahropeli umazani in raztrgani možje, ko so omahnili s težkim bremenom izza zidóv, za katerimi je eksplozija ukončala desetorico človeških življenj.

Položili so mrtvega na tla.

Ljudje so se zgrnili okoli in strmeli v mrtvega — Janeza.

Na mirnem obličju mu je ležal čuden izraz, ki ga niso mogli umeti: izraz nedoseženega hrepenenja in neizpete ljubezni...

Na ustnicah je imel zadnji zdih: »Ančka!«

Na sencih mu je bila usekana krvava rana. Kri mu je v temni sragi lila iz nje po obrazu na prsi in zalivala oveneli rdeči nagelj...

Krvava zarja, rdeči nagelj, neizpeta ljubezen...

Za slovo

Ljuba! Moč usode in božja previdnost me je položila na bolniško posteljo. Sonce mojega življenja zahaja, kmalu se mi odpro vrata groba, skozi katera bom šel v drugo življenje. — Z umirajočo roko sem prijel za pero, da Ti pošljem zadnje besedo v slovo. Cvet mladosti vene, ruši se hrepenenje po sreči, kakor skalovje ob pečinah, in drvi v prepad. Vidim, da so bile to le kratke sanje. Zdaj grem iz domovine mrtvih v dan živih. Ločiti se moram od Tebe brez žive besede in ljubečega pogleda Tvojih milih oči. Najina ljubezen je bila lepa, vedela sva, da je ljubezen dveh sveta stvar in to me osrečuje ob zadnji uri. Ti si mi bila kraljica srca, kraljevala si moji mladosti, da je bila cvetoča kot narcisno polje majskega jutra. Pri Tebi sem našel, kar sem iskal, in upal sem, da dosežem svoj smoter. Ker pa je naše življenje v rokah Vsemogočnega, zato z veseljem sprejemam iz njegovih rok tudi ta udarec, ki mi bo preprečil moje načrte.

Spominjaj se me, ko bom spal tam daleč pod hladno grudo. Ni mi dano toliko sreče, da bi umiral ob strani dragih svojcev. Pa če tudi umiram tako daleč od Tebe, vendar me misel na Te ne zapusti. Zadnji utripi srca so Tebi posvečeni. Poslavljam se z mislijo na Te od matere zemlje. V smrt nobledih očeh mi leskeče solza bolesti za izgubljeno srečo, katero sem koval na kovalu ljubezni.

Ne pozabi me! Če tudi Te morda osreči kdo drugi, vendar me ob strani drugega ne pozabi! Spominjaj se večkrat, da tam daleč v tujini počiva on, ki Ti je daroval prvo ljubezen. Moli za blagor moje duše. Če nama ni bilo dano, da bi se bila združila tu na zemlji, prosi Očeta višin, da se združiva nekoč nad zvezdami.

Sprejmi zadnji pozdrav umirajočega! Z Bogom! Tvoj N. N.

Po stezah davnine

(Nadaljevanje.)

»Kak izhod bomo že dobili, če ne tu pa kje drugje.«

»Tukaj ni nobenega drugega prehoda. Pojdimo iskat kam drugam!«

V soparni vročini stopajo pod strnimi čermi in napenjajo oči, a povsod gladka, navpična skala! Končno pridejo do druge močvare, ki jim zastavi pot.

»Ves trud je zastonj! V pasti smo«, zdihne Harold.

Tedaj pa spregovori Kespi: »Nekaj še lahko storit: mi se vrnit.«

»Kaj! Nazaj v Terasno dolino? Da nas ubijejo ali pa v ječo zapro!«

»Jaz mislit, oni tega ne storit.«

Kespi je bil čisto miren in Harold je bil radoveden, kaj namerava. Vendar se je pa na Kasika trdno zanesel, saj jih je potegnil že iz marsikatere pasti.

»Če Kespi kaj reče, tedaj že ve, kaj govori«, mu pritrdi Rolo.

»Vi storit, kar jaz povedat, pa vse prav.«

Kespi jih je peljal nazaj do mrtve pošasti. Rolo in Harold sta spet občudovala njeno gorostastnost, Kespi je pa rekel Manakanu nekaj besedi. Ta je vzel sekiro in se pripravil, da odseka orjaški živali eno taco. Bilo je kakor da seka debel hlod in muškatni smrad jih je kar dušil. Končno pa jo je le imel.

»Mi vzet taco s seboj.«

Bila pa je tako težka, da je Manakan ne bi mogel sam nesti. Zato so odsekali žrd ter z vrvjo privezali taco nanjo, pa sta je vedno po dva nosila. Vrnili so se torej po isti poti, po kateri so bili prišli.

»Ognjena dolina! Presneto zasluži svoje ime!« je godrnjal Rolo, ko mu je znoj curkoma lil po obrazu. »Še dobro, da smo v senci, drugače bi se gotovo scvrli.«

Čeprav so hodili po ravnem in hoja zato ni bila ravno naporna, je pa vendar bil že pozen popoldan, ko so dospeli do ozke soteske, vodeče v Terasno dolino. Srečali niso nikogar. Tudi ko so prišli v Terasno dolino, je bilo vse tiho kot po navadi. Videli so samo dva Indijanca, ki sta delala na polju. Ko sta jih zagledala, sta za hip izbuljila oči, potem pa sta zginila kot kafa.

Bili so že skoraj v mestu, ko jim na nekem ovinku prideta nasproti dva duhovnika v sivi obleki. Eden izmed njiju je bil Jarm.

»Zdaj je po nas!« zagode Rolo, a Kespi je bil videti docela miren.

Jarm obstane kakor ukopan in potnike najprej debelo pogleda, potem pa sovražno, kakor da jih hoče na mestu raztreščiti na sončni prah. Tedaj pa uzre ogromno taco, usta se mu na stežaj odpro in se opoteče. Njegov tovariš pa presunljivo krikne in se zgrudi na zemljo kakor je dolg in širok.

Zdaj pa tudi Rolo dobi novega poguma. »O, Kespi je vedel, kaj dela! Taca dela čuda. Nič se nam ne bo zgodilo.«

35. Streli ob svitu.

Rolo se je čutil spet docela varnega, a Harold je bil drugih misli. Res jim je utegnila šapa pošasti koristiti, vendar pa ga je zaskrbelo, ko je opazil, da si je Jarm od prve zmedenosti kar hitro opomogel.

Jarm je začel govoriti s Kespijem in Harold bi silno rad vedel, o čem. Jarm je stavil ostra, burna vprašanja, Kespi pa je mirno odgovarjal. Pa saj je bil Kespi vedno miren in zbran! Četudi bi mu Jarm zagrozil, da bo pri priči umrčen, bi se Kespi niti toliko ne razburil, da bi se mu na glasu poznalo. Nazadnje je Jarm utihnil in krenil proti mestu. Popotniki so mu sledili.

»Kaj je Jarm povedal?« vpraša Harold hlastno.

»On rekel, Koh zelo jezen. Jaz mu odgovoril, najbolje Kohu sporočiti, mi šli v Ognjeno dolino loviti veliko žival.«

»Kespi, dobro si potuhtal in Koh nikoli ne bo zvedel, kako grozno smo se bali.«

Bežen nasmešek je Kespiju spreletel nagubani obraz, ko je rekel:

»Ne, tega mu mi ne povedat.«

Ko so bili že blizu mesta, so srečali dva moža, ki sta se vračala s polja. Pogledala sta jih, kakor da vidita družbo duhov; ko sta pa uzrla še pošastno taco, ki je bingljala med Haroldom in Rolom, bi jima bile kmalu oči skočile iz jamic. Kriknila sta kakor v smrtnem strahu in zdirjala po cesti kakor dva zajca.

»Mislim, da svojim prijateljem ne bosta zamolčala, kaj sta videla«, se nasmehne Rolo. Doživeli pa so še več. Ko so prišli po glavni cesti, ki je vodila do palače, v mesto, menda ni bilo ne moža ne žene ne otroka, ki bi ne bil stal v špalirju ob cesti. Bilo je tiho kakor v grobu, a oči vseh gledavcev uprte v veliko šapo.

Koh jih je pričakoval v veliki dvorani, krasna kraljevska postava v srebrni tuniki in s srebrnim obročkom na glavi. Fantov ni pozdravil

in na lepem licu si mu opazil strašno jezo. Ko je pa ugledal šapo, mu je jeza splahnela.

Stopil je naprej in se strmeč ustavil ob velikem, gnusnem plenu z mogočnimi zakrivljenimi kremplji. Stegnil je roko in se šape dotaknil in videli so, kako ga je po vsem telesu spreletel drget. Obrnil se je h Kespiju in ga hlastno izpraševal, Kespi pa mu je odgovarjal na svoj mirni način. Nato pa so mu oči zasijale od navdušenja, kar sukal se je okoli bežne družbe, naenkrat je bil najboljše volje.

»Kespi, kaj si mu pa natvezel?« vpraša Rolo.

»Povedal, kako ti ubit veliko zver.«

Tedaj se Koh obrne k Rolu in mu nekaj dopoveduje.

»On pravit, ti velik lovec, tako imenitnega dela še nihče v dolini izvršil, on in ljudstvo se ti zelo zahvalit in Koh tebe naredit za princa. On tebi na čast napravit veliko slavnost. Zato ti kazat vesel obraz in Koh pozabit, da mi ušli.«

»Povej rajši Kohu, da smo sila zmučeni in razgreti, naj nam da priliko, da se umijemo in pripravimo«, poprosi Harold.

Kespi stori po Haroldovi želji in Koh jih milostno odpusti.

Slavnost je bila res sijajna, fanta pa tudi toliko sestradena, da so jima dobre reči šle v slast. Zelo človeško je tudi bilo, da se jima je kaj dobro zdelo, ko so ju Koh in njegovo ljudstvo slavili. Imeli so ju za polbogova. Kespi je pa razlagal, da se bodo zdaj, ko je pošast mrtva, prebivalci Terasne doline lahko naselili tudi v Ognjeni dolini. To bo zanje kakor nalašč, kajti Terasna dolina je že preobljudena.

šapo pošastne zveri so obesili, da je v dvorani visela izpod stropa, nato pa so jo moške kar naprej hodili ogledovat in otipavat, potem pa so strmeli v fanta, kakor da ne morejo verjeti, kako naj bi bila ubila tolikšno pošast.

Vendar pa sta bila vesela, ko je bila slavnost pri kraju, da sta se smela vrnili v svoje stanovanje, sleči slavnostno obleko in se zavihteti v široke, udobne viseče mreže.

»No in zdaj smo tam, kjer smo bili,« pravi Rolo čez nekaj časa.

»Še na slabšem,« odvrne Harold. »Ko smo bili prvič tukaj, je ljudi motila samo moja sličnost z Ativo, zdaj pa vsak misli, da nas je Koh poslal povečat njihovo posest z Ognjeno dolino. Zato se nas bodo držali kot klop.«

»Kaj bo! Kaj bo!« stoka Rolo.

»Moje upanje je Jarm,« nadaljuje Harold. »Pa vendar se mi še ne sanja ne, kako naj se izražamo, dokler bo most strogo zastražen.«

»Odtod moramo na vsak način! Svojih ljudi vendar ne smeva pustiti na cedilu! Naj pride karkoli. A nocoj sem preveč zaspan, da bi mi mogle priti kakšne pametne misli. Zaspiva rajši in pustiva načrte za jutri!«

Napori pretekega dne so ju zelo utrudili, prejšnjo noč sta pa tudi malo spala. Zato sta bila kmalu v deželi sanj. Harold se je zbudil, ko mu je zdelo, da sliši od nekod strel. Bilo je rano zjutraj, usedel se je in napel ušesa.

Da, že spet. Nekje v daljavi je počila puška, toda kdo naj bi streljal v tej neznani dolini, kjer razen njihove stare dvocevke ni bilo nobenega strelnega orožja, ta je pa slonela tamle ob steni v kotu? Brž je skočil iz svoje mreže, stopil do Rola in ga potresel, da se je zbudil.

»Kaj pa je že spet?« zagode Rolo.

»Nekdo strelja.«

»Strelja!« Rolo skoči pokonci, prav tedaj se pa razlegne cela salva. Da, to je streljanje, kaj pa drugega. Brž vržeta nase nekaj obleke in že zdirjata na cesto.

36. Smrtna obsodba.

Tudi Indijance so strelji prebudili in so švigali po cesti. A poznalo se jim je, da niso bojeviti; hudo so se bali. Za fanta se niso zmenili. Oglasili so se še trije strelji v kratkih presledkih in Rolo reče Haroldu v diru: »Pri mostu streljajo.«

Čez nekaj minut sta imela mesto za seboj in stekla po poti proti mostu. Ko sta stopila izza drevja, da sta že zagledala razpoko, se Harold mahoma ustavi in prebledi: »Dolaro!«

»Kdo pa drugi! Veš, da tak človek sledi ne zgreši.«

Naprej nista šla, ampak obstala in gledala. S strelji je Dolarova družba stražo prepodila z mosta in tako prekoračila razpoko. Zdaj so pa stali v gruči in se posvetovali, kaj bi ukrenili.

»Čedno kašo so si skuhali«, reče Harold, a tedaj ju že obkrožijo indijanski vojniki z loki, tulī in bronastimi nožmi. Priplazili so se neslišno kot kače. Njihov vodja, stasit mladeč, jima pomigne, naj mu sledita, in ju spelje s ceste. Položi si na usta prst, naj molčita, nato pa s svojo četo počene v grmovje, ki je na obeh straneh obdajalo pot.

»Oho, zaseda«, pošepeta Harold in Rolo mu prikima. »In midva ne moreva nič pomagati!«

»Čemu pa?« ga zavrne Rolo. »Dolaro ni najin prijatelj. Mirno sediva in čakajva, samo to je najina naloga.«

Pa ni bilo treba dolgo čakati. Že sta slišala topot. Dolaro je peljal svoje ljudi proti mestu. Opazila sta, da so vsi z Dolarom vred mršavi in razcapani. Zato je Harold mislil, da jim je gotovo pošel živež in so si zato izsilili pot v dolino.

Indijanci so mirno ležali in čakali. Bili so tako dobro skriti, da sta še fanta videla samo dva ali tri najbližje. Niti genil se ni nobeden, dokler ni vodja dal znaka. Zatrobil je na rog in skočili so na napadalce kakor en mož.

Napad je Dolarovi družbi prišel docela nepričakovano. Zato se niti braniti niso mogli. Samo ena ali dve puški sta počili, pa še njuni krogli sta zgrešili in Dolarovi so bili na tleh kot bi trenil, vsakega pa sta pritiskala k zemlji po dva žilava vojnika. Častnik je dal povelje in zvezali jim roke na hrbtu. Nato pa so jih varno peljali v mesto.

Fanta sta jim sledila. Kajpada bi lahko ušla čez most, toda čemu? Kespi in Manakan sta bila v mestu, pa tudi smaragdi so se nahajali v njihovem stanu.

»Joj, kaj bo zdaj z njimi!«

»Kaj to tebi mar?« mu oponese Rolo. »Nam so nehote veliko uslugo izkazali. Bomo na povratku imeli vsaj mir pred njimi. In povem ti kar naravnost: za Dolarom ne bom žaloval!«

V mestu ju je Kespi že pričakoval. Bil je vedno o vsem obveščen, Bog ve, kdo mu je vse pravil. A nagubani obraz mu je to pot kazal vse prej nego veselje.

»Kespi, kaj bodo storili z njimi?« ga vpraša Harold.

»Ti sam prav tako dobro veš kakor jaz.«

»Ubili jih vsaj ne bodo?«

A Kespi prikima. »Na mostu ranili dva Indijanca s krogli. Jarm zelo jezen.«

»Pa saj so belci, Kespi! Ne smemo pustiti, da bi jih umorili!«

»Jaz mislit, to ne bit umor. Slabi ljudje, a prit pred sodbo.«

Pozneje je potnike obiskal tudi Jarm, ker je zvedel, da je Dolaro nje zasledoval. Povedali smo mu resnico kar naravnost in Harold se je tudi za Dolarovo družbo potegnil: »Samo tatovi so, ne morilci. V moji domovini bi jih zaprli, ne pa usmrtili!«

»A tukaj ni tvoja domovina«, ga zavrne Jarm. »Sicer so pa tudi morilci. Streljali so na moje ljudi in eden ranjencev bo najbrž za ranami umrl. Zaslužili so smrtno kazen!«

Harold je uvidel, da z dokazi ne doseže nič. Zato je samo še vprašal: »Ali pridejo pred sodbo?«

»Kajpada. Ob štirih popoldne. Priti pa morata tudi ti in Američan.«

Fantoma je bil dan tako dolg, da se nista vedela kam utakniti. Proti štirim pa sta odhitela v veliko dvorano, kjer je bilo že vse za sodbo pripravljeno.

Koh je sedel na prestolu, ob njem duhovniki. Fantoma in Kespiju so odkazali sedeže na ploščadi. Dvorana je bila polna občinstva in ujetnike so pripeljali z močno stražo.

»Ej, kako so sestradani!« opomni Rolo.

»Zato se mi pa toliko bolj smilijo.«

»Meni pa nič.«

Začeli so jih zasliševati, pa fanta nista razumela, kaj so govorili. Trajalo ni dolgo in Koh je oznanil rabsodbo.

»Kaj govori?« se obrne Harold do Kespija.

»Vsi umret. V noči polne lune jih peljat na morišče.«

Harold stisne ustnice in jezno reče: »Ne bodo jih, dokler bom mogel z mezinem gibati!«

37. Dolarova beseda.

Harold si je vtepel v glavo, da mora Dolarovo družbo rešiti, češ da niso zoper Kohove ljudi nič takega zagrešili, kar bi bilo smrti vredno. Do polne lune je bilo še štirinajst dni, torej ima še dosti časa, da rešitev pripravi. Oprezoval je okoli ječe in dognal, da stene niso iz kamna, ampak iz nežgane opeke. Ako torej jetnikom vtihotapi primerno orodje in se z njimi dogovori, bodo stene zlahka predrli in ušli v svobodo. Rolo se za njegov načrt ni kdo ve kaj navduševal, Kespi pa ga je odobral. Kako torej prit v ječo?

V Terasni dolini se je pojavil »črni tiger« ali jaguar. Harold ga je ustrelil in pri tej priliki rešil domačinu Mikuri življenje, mu celo prepustil kožo in ga pri kralju Kohu pohvalil. Tako si je naklonil prijatelja. Mikurov brat Zupa je bil poveljnik oddelka, ki je stražil ječo. Tema bratoma je Harold zaupal svojo željo, da bi jetnike rad obiskal, in obljubila sta mu, da mu preskrbita indijansko obleko in Zupa ga vzame v četo, ki jo bo peljal izmenjat straže.

Nekega dne je Harold stopil po večerji na dvor, da sta ga Koh in Mesrua učila svojega jezika. Rolo je ostal doma. Ker je bilo že pozno, se je pravkar spravljaj spat. Naenkrat stopi v sobo čisto neznan Indijanec. Približa se Rolu in izpod tunike potegne bronast nož. Ročaj pomoli Rolu in mu nekaj po indijansko reče.

»Prav žal mi je, prijatelj, da te ne razumem«, se mu nasmehne Rolo. »Ali naj bo to dar za Miklavža?«

Indijanec pa se mu zasmeje in pokaže lepe bele zobe. »To bo dar za Dolara«, reče po norveško.

Rola je vrglo kvišku kakor da ga je kača pičila. »Kaj! Harold, ti si? No, ta je pa lepa!«

»Sem dober?«

»Izboren!«

»No, če sem preslepil tebe, bom druge tudi. Nocoj pojdem z oddelkom, ki zamenja pri ujetnikih dnevno stražo.«

Harold je stal pod Zupovim poveljstvom in čakal pred ječo. Dnevna straža je prikorakala venkaj in Zupov odderek je vstopil. Nenadoma pa se vsi čuvaji strumno zravnavajo in Harold zagleda v mračni dvorani — Jarma! Mrzlo ga spreleti, kajti Jarma prevariti bo skoraj nemogoče.

Jarm se došli četi res približa in Harolda zaskrbi še bolj. Saj je jasno, da Jarm nekaj sluti in sumniči, čemu bi sicer ob tej uri prihajal v ječo?

Jarm začne z Zupom nekaj govoriti, pa Harold ga ne more razumeti. Prav tedaj pa se razlegne po dolini močan strel iz puške in za njim še eden. Harold po glasu takoj spozna Rolovo staro dvocevko. Strela pa v Terasni dolini gotovo niso bili pogostni, kajti vsa četa napne ušesa, Jarm pa zdirja venkaj.

Harold se globoko oddahne in se v srcu Rolu zahvali, da je Jarma še pravočasno odstranil.

Prva dolžnost nočne straže je bila, dati jetnikom večerjo. Zupa je tako uredil, da je moral z jedjo k jetnikom Harold. Zagledal je Dolara in tovariše v veliki prazni, a vendar snažni in zračni dvorani. Nekateri so ždeli na tleh in se s hrbti naslanjali na steno, drugi so ležali, zaviti v odeje. Vsi pa so bili kakor brezčutni in obupani.

Dolaro je sedel na nekakem stolu in si glavo podpiral z rokama, pravcata podoba obupanca. Haroldu je bilo jasno, da se živeje zaveda njihovega brezupnega položaja kakor tovariši.

Harold položi desko s skledami na tla, kajti mize ni bilo. Nekaj mož pride po svoj delež, drugi se še ne ganejo ne. Harold stopi tik Dolara in mu po špansko zašepeta: »Prijatelj sem.«

Dolaro se zdrzne, kot da ga je prešinila električna iskra, obličje mu mahoma oživi in črne oči se mu zasvetijo.

»Ne govorite glasno!« ga posvari Harold. »In svojim ljudem zapoveste, naj se ne ganejo!«

Dolaro prikima in sikne možem kratko povelje.

»Jaz sem Harold Hamar. Prav kakor vi se hočem tudi jaz s svojimi prijatelji znebiti vsiljenega gostoljubja Terasne doline. Če vam pomagam uiti, ali mi obljubite slovesno, da nas potem ne boste nič več nadlegovali?«

»Prisegam vam«, hlastno obljubi Dolaro. »Prisežem vam na vse, kar hočete. Rešite nas, pa pustimo pri miru vaše in vaših prijateljev življenje in imetje. Ne res, možje?«

»Da, da, vsi smo za to.« Harold vidi, da jim je obljuba resna. Brž se ozre naokoli, če ga morda kdo drugi ne sliši, potem pa hitro pove:

»Ječa ima stene iz nežgane opeke, lahko jo prekopljete.«

»Smo že poskusili, pa nimamo orodja«, reče Dolaro.

»Prinesel sem vam ga«, privleče Harold izpod tunike dva bronasta noža. Dolaro ju željno pograbi.

»Si (da), dobra bosta.«

»In zdaj poslušajte!« nadaljuje Harold. »Na severni strani steno prekopljite, a glejte, da opeko varno skrijete! Svečenik Jarm je že zdaj poln slutenj; če izvoha, kaj delamo, smo pokopani. Na vnanji strani pustite tenko plast stene do zadnje noči. Potem pa čakajte, da pride

kaka temna noč. Takoj v prvi oblačni noči vam dam znamenje s trkanjem: tri, ena, tri. Saj me razumete?»

»Razumem«, reče Dolaro resno.

»Nato se potihem splazimo do mostu, zgrabimo stražo in zvežemo ter se umaknemo preko brezna, most pa za seboj podremo.«

»Načrt je dober«, prizna Dolaro vneto. »Jaz vam pa jamčim, da nas straže ob mostu ne bodo nadlegovale«, in temne oči mu divje zažare. Harold pa dvigne roko.

»Niti enega ne smete ubiti, zapomnite si! Ako mi tega ne obljubite, potem jaz in moji prijatelji tudi s prstom ne zmignemo za vas!«

»Kaj pa mislite! Čuvaji imajo rogove in če zatrobijo, spravijo pokonci vso dolino!«

»Zvezali jih bomo, jim zamašili usta in rogove pobrali, nočem pa, da bi koga le ranili! Prijatelji so mi in ko čuvajo most, vršijo le svojo dolžnost.«

Dolaro grdo pogleda in tudi nekateri njegovi tovariši zro lokavo, Harold pa se ne da ugnati.

»Sprejmite ali odklonite! Povem vam pa, da si umijem roke, če odklonite in še na to vas spomnim, da je vaša usmrtitev določena za noč prve polne lune, ta pa pride čez devet dni.«

To jih nemalo prestraši in Dolaro hiti hlastno zatrjevati, da vse pogoje rad sprejme. Nato Harold odide, ves v skrbeh, ali se morda spet ne prikaže Jarm. A noč je potekla mirno in na vse zgodaj zjutraj se je Harold vrnil v svoje stanovanje. Pravkar si je izmival rjavo barvo, ko vstopi Rolo, ves na žerjavici od radovednosti. Harold mu pove in Rolo mu načrte docela odobri. Za sinoči pa Rolo reče:

»Izpazil sem Jarma, da stika okoli ječe. Skrbelo me je, da bi ti utegnil postati nevaren, zato sem sprožil stari pihavnik in Jarm je prišel nadme. Povedal sem mu, da sem streljal na vampirja. Kislo je pogledal, pa moral se je z odgovorom zadovoljiti, kaj je pa hotel! A nekaj drugega je, Harold! Rekel si Dolaru, naj čaka prve temne noči, toda kdaj bo še deževna doba!«

»Vem«, prizna Harold. »Če pred polno luno take noči ne ućakamo, nam bo presneto trda predla!«

(Se bo nadaljevalo.)

SPORT

Mednarodne tekme katoliške telovadne in sportne zveze v Nici. V dnevih od 15. do 18. julija t. l. so se vršile tekme katoliških telovadcev in sportnikov v Nici. Vodstvo cele prireditve je bilo poverjeno francoski kat. tel. in sport. zvezi (F.G.S.P.F.). Protektorat vseh slavnosti je prevzel sam predsednik republike g. Lebrun. Prireditve se je udeležilo mnogo francoskih generalov in visokih cerkvenih dostojanstvenikov s papeškim nuncijem na čelu. — Pri vseh francoskih in mednarodnih prireditvah so najvažnejše tekme. Zato ni čudno, da so v Nici postavili samo Francozi preko 11.000 tekmovalcev in 500 sodnikov. Med tekmovalci jih je bilo mnogo nad 50 let starih. Tudi med sodniki so bili sami stari, preskušeni »gimnasti«. Najtežje in najvažnejše so bile tekme za prvenstvo (championnat artistique), katerih se je udeležilo 483 tekmovalcev (francoskih in inozemskih). Te tekme zahtevajo od tekmovalcev vsestransko izvežbanost tako na orodju kakor v lahki atletiki. Teh tekem se je udeležilo tudi 6 čeških Orlov, ki so se dobro odrezali in dobili odlikovanja. — Konkurenca je bila izredno huda. Kar se tiče poljubnih sestav na orodju — tako pravijo poročila — so bile nekaj bajnega. Tako so videli francoske borce na krogih, ki so izvajali napor v zakolebu do razpore; ali iz ročne stoje razpore (v stoji) in povratek (!), iz te razpore spet v stoji. Na drugo so delali najrazličnejše obrate in preprije v veletocih ter premete z obrati. Potem pa v bočni opori na bradlji sonožna kolesa, kakor bi jim bila odčarana vsa teža telesa. Sploh nad vse elegantne izvedbe. Češki Orli so prednjačili zlasti v lahkoatletskih panogah, ker jim je trdo francosko orodje delalo precej nepriliko pri njihovih izvedbah. Tudi oni so imeli v svoji sredi mojstre na orodju. Tako je n. pr. Karliček izvajal na krogih krasno razpore s prednosom, drugi spet lep premet iz veletocih na drugo itd. V poljubni prosti vaji pa imajo češki Orli celo prvaka. V celotni klasifikaciji

pri tekmi za prvenstvo so dosegli češki Orli 3. mesto. — Organizacija tekem je bila na višku. Vsi sodniki in tekmovalci so vztrajali do konca, kar je tem bolj razveseljivo, če pomislimo, da so se tekme pričele ob 5 zjutraj. Zelo ugodno je vplivalo dejstvo, da so se duhovniki zanimali za »svoje tekmovalce«, jih spodbujali ter bili povsod zraven, nekateri so fundirali tudi kot sodniki prav do konca. — Poleg tekem se je vršila tudi spominska slavnost pri spomeniku padlih, kjer so bili položeni venci. V nedeljo dopoldne je bil sprevod, v katerem je bilo nad 16.000 gimnastov, popoldne pa javna telovadba. Sveto mašo je daroval papeški nuncij msgr. Maglione ob asistenci francoskih škofov in višje duhovščine. Zvečer so bile razne telovadne akademije na za to pripravljenih odrih.

Tretji zlet nem. katol. telovadcev v češkoslovaški republiki. V Opavi so imeli nem. kat. turnerji CSR svoj 3. zlet in tekme v dneh 8., 9. in 10. jul. t. l. Prva dva dni so tekmovali (člani in članice) v plavanju, lahki atletiki, v orodni telovadbi ter v igrah: »Faustball« in rokomet. Tretji dan dopoldne je bila sv. maša in občni zbor, popoldne pa sprevod in javni nastop. — Tekme so bile najrazličnejše in to: 1) Troboj starejših mož. 2) Troboj in peteroboj mož. 3) Troboj žen. 4) Posamezne panoge lahke atletike. 5) Plavanje: 100 m prsno, 100 m hrbtno, 100 m prosto in 25 m pod vodo. — Orodne tekme so obsegale: 1) Osmeroboj mož nad 35 let starih. 2) Osmeroboj in šesteroboj žen. — Tekme v igrah so bile kakor že omenjeno: rokomet in »Faustball« Poleg omenjenih tekem so bile: 1) Dvanajsteroboj mož (za prvenstvo zveze v orodju in lahki atletiki). 2) Osmeroboj mož. 3) Deveteroboj mlajšega članstva. — Iz tekem navajamo nekatere rezultate iz lahke atletike: 100 m: 11,4 sek; 400 m: 55,4 s.; 1500 m: 4,35 min. Skok v daljavo: 6,60 m; skok v višino: 1,65 m; krogla: 11,82 m; disk: 37 m; skok s palico: 3 m. Zanimivo je pri tem, da je bil najboljši skakač tudi najboljši orodni telovadec. — V nedeljo dopoldne je bila

sv. maša, nato občni zbor zveze, popoldne ob 2 pa spreved, v katerem je korakalo 5000 članov in članic. Ob 3 je bil javen nastop z naslednjim programom: 1) Rokomet (finalna tekma); 2) Proste vaje žen; 3) Proste vaje mož; 4) skupne proste vaje mož in žen; 5) Razglas in odlikovanje zmagovalcev tekem; 6) Defilacija; 7) Nastop gostov iz Nemčije (Deutsche Jugendkraft); 8) Stafeta 4×100 (finale); 9) Narodni plesi. Cel popoldanski program je trajal 4 ure.

DOMA IN PO SVETU

Čast rokodelstvu. Angleško mesto Derbyšir se ponaša z rokodelsko rodovino Vrightov (Urajtov), ki res dela čast svojemu poklicu. Urajti so že sto let kovači. Robert je bil izvrsten mojster in je svoje štiri sinove izučil svoje obrti, nato pa jih poslal v druge kraje, kjer so si postavili svoje kovačnice. Ni bilo dolgo, pa je v isti grofiji kovalo trideset Urajtov. Edvard je imel šest sinov in štirje so se lotili kovaštva ter družinsko obrt zanesli še v Brizben v Avstraliji, Vinipeg v Kanadi in v Liverpool. Svojo obrt pa so sproti spopolnjevali in je ni bilo nove iznajdbe, da ne bi zanjo vedeli in se je naučili. Danes pa je že skoraj ni angleške dežele ali kolonije, kjer ne bi veselo pelo nakovalo Urajtov. Vsi pa so ponosni na svoje pošteno rokodelstvo in se jim ne zdi prenizko, da bi hoteli siliti med izobražence.

Švedske jetnišnice so pravcati vzgojni zavodi. V zapadni švedski imajo jetnišnico brez celic in neobzidano, tako da jetnik lahko uide vsak hip. Samo ena stvar ga ovira: častna beseda, ki se z njo zaveže, da ne bo ušel in svobode ne zlorabil. Uradno poročilo ugotavlja lep uspeh: v teku desetih let niti en ujetnik ni ušel, čeprav zavod še paznikov nima! Jetnikom dajo dela; ledino obdelajo v rodna polja in vrtove. Jetniki spoznajo, da jim predstojniki dobro želijo, zato besedo držijo in pridno delajo, dobri zgled pa tudi na vsakega novince tako mogočno vpliva, da se brž uživi v koristno jetniško življenje.

Vljudnost vladarjev. Veliki polotok Arabija ima ob Rdečem morju dve državi: severno Hedžas in južno Jemen. Kraljevina Hedžas z mestoma

Meka in Medina je šestkrat tako velika kakor imamat Jemen. Dolgo vrsto let pa sta se prepirali, čigavo naj bo gorovje Aro, ki leži baš na meji med obema. Ali jemenski imam (to je verski in svetni glavar) je bil bistra glava. Poslal je hedžaškemu kralju Ibn Saudu brzojavno sporočilo, naj sporno vprašanje reši on sam, imam se hoče ukloniti njegovi modri razsodbi. Kralj se je čutil tako zelo počaščenega, da tudi ni hotel v velikodušnosti zaostati za svojim vladarskim tovarišem; zato je premagal svoj pohlep po zemlji in imamu odpisal, da odslej pogorje spada pod Jemen — in soseda sta si prijatelja.

Vikingov čoln in kar je v njem. Pred tisoč dvesto leti je na švedskem umrl imeniten vojak. Nedavno so ga odkrili na pokopališču Vikingov (mornarjev zgodnjega srednjega veka) pri Valsgaerde in ga z rakvijo vred prenesli na univerzo v Upsali. Ta rakev je vikiški čoln. Vanj so pokopali vojnika, oboroženega do zob. Orožje iz pozlačenega bronca. Ščite ima tri, meča dva pa krasno čelado. Poleg sebe ima tri lepe čaše in več hišnega orodja, pa tudi trupla večih konj. Stari vojniki so namreč verovali, da duhovi konj služijo v onostranstvu duhu junakovemu, ki živi tam podobno življenje kakor na zemlji: jé, pije in se vojskuje.

Drage bolhe. Berlinski živalski muzej in Pasteurjev zavod se pritožujeta, da nič več ne moreta dobiti dosti bolh, ki jih potrebujeta v znanstvene svrhe. Plačati morata zanje petkrat toliko kakor pred tremi leti. Neki nemški znanstveni zavod je moral baje v enem letu dati za bolhe 600.000 dinarjev, ker jih v severni in zapadni Evropi ni dobil in jih je moral naročiti iz južne Evrope.

Brezposelne ladje. Trgovina širom sveta zastaja, zato je nad deset milijonov ton trgovskih ladij brez posla in zaslužka. Vse trgovske ladje sveta znašajo 70 milijonov ton, 20 milijonov več nego pred svetovno vojno.

Izdaja in tiska Misijonska tiskarna, Domžale-Groblje. — Za urednika in izdajatelja Jožef Godina C. M., Groblje. — Za tiskarno Janko Strnad, Domžale.

1500 slovenskih fantov – na Slomškov grob!

Čudovit je bil 11. september za slovensko fantovstvo. Ta dan se je v Mariboru na Slomškovem grobu sklenila živa veriga slovenskih fantov od Jesenic do št. Ilja, veriga živih in krepih fantovskih teles, ki so, podajajoč iz roke v roko krasno pismo, v devetih urah pretekli vso Slovenijo in vsi na simboličen način položili na kraj, kjer počiva njegovo veliko srce, svoje molitve in prošnje za se, za svoj rod in svojo slovensko zemljo. Takega dogodka še ne pomni zgodovina našega slovenskega fantovstva. Ta tek skozi Slovenijo je bil več ko vsak tabor, več ko vsako romanje, to je bil triumf brezprimerne požrtovalnosti, ljubezni in enotnosti duha in srca slovenskih fantov. Na tak način slovenski fant doslej še nikdar ni manifestiral za ideje, katere je veliki domoljub in največji Slovenec Anton Martin Slomšek širil med slovenski narod.

Štafetni tek od Jesenic v Maribor je bil brez dvoma velik dogodek tudi s sportnega stališča. Vendar je to bil sportni dogodek svoje vrste, ki ga ni presojati z vidika navadnih sportnih dogodkov, kjer je sport zaradi sporta. Pri tem velikem teku po slovenski zemlji so se fantje zavedali, da so postavili svoj sport v službo ideje, velike Slomškove misli; s svojimi sportnimi napori in žrtvami so hoteli — ne rekordov — ampak proslavo največjega Slovenca Slomška. Ni jim šlo le za zmago telesne, marveč pred vsem za zmago duhovne sile, ki služi večnostni ideji.

Kdor je zasledoval fantovski tek od Jesenic dalje do Maribora, se je mogel prepričati, koliko moči in idejnega poleta daje mlademu slovenskemu rodu duhovna misel. In v tem je jedro veličastnega teka skozi Slovenijo v nedeljo, dne 11. septembra.

Od Jesenic do Vranskega. Točno ob petih zjutraj je stekel z Jesenic prvi tekač. Nekoliko minut prej je fanta, Jamarja Viktorja z Jesenic, nagovoril podpredsednik Prosvetne zveze iz Ljubljane, dr. Miha Krek: »V mojo čast in zadoščenje mi je, da lahko ob tej slovesni uri v imenu Prosvetne zveze izročim tebi, brat, to pergamentno listino, da pohiti skozi tisoče rok slovenskih fantov in mož, to izpod Triglava, skozi najlepše kraje slovenske zemlje, v Maribor, na grob našega velikega prosvetnega delavca, škofa Slomška. Bog živi, brat, vse Vas, ki boste tekli, izročali ta pergament iz rok v roko — pozdravite brate v zelenem štajerju, na grobu velikega lavantinskega škofa Slomška.«

Nato je prvi tekač stekel, štafeta se je pričela skozi Jesenice, mimo Javornika, skozi zelena polja do Kranja, čez Sorško polje, mimo šmarne gore v Ljubljano, kjer so tekači ob tri četrt na 8 tekli mimo veleseljma in po Bleiweisovi cesti na Dunajsko cesto. Do Ljubljane je teklo skupaj 372 fantov. Na Dunajski cesti so železniške zapornice zaprli tekačem tik pred nosom. Štafeta pa se zato ni zamudila prav nič, ker je tekač ubral pot kar čez most ter dalje proti Ježici.

Vso pot z Jesenic so bili fantje povsod točno na mestih. Nikjer ni bilo nobenega nereda, nobene vrzeli, nobene zamude. Nasprotno: do Ljubljane je bila proga pretečena 7 min. prej, kakor pa je bilo preračunano prej. Tudi od Ljubljane dalje je šlo v popolnem redu. Na sektorju od Domžal do Trojan je g. Senica iz Domžal s svojim avtom vozil reditelje tega sektorja in že precej pred določenim časom je stalo tu vse v pripravljenosti. Šele hud trojanski klanec je štafeti prizadel nekoliko škode. Vse pridobljene minute so se tu izgubile, nastalo je celo nekaj minut zamude. Vrh Učaka, mimo kilometna 38, torej točno 100 km od Jesenic, so tekli fantje točno ob pol 12 dopoldne. To progo so torej pretekli v 4 urah in pol.

Na štajerski meji pri Trojanah so bili tekači ob 9.45. Točno ob 10.13 se je pri Kaplji onstran Vranskega ustavil zadnji kranjski fant.

Po Savinjski dolini. V Kaplji onstran Vranskega pri 54. km ob 10.13 je zadnji kranjski fant oddal poslanico prvemu štajerskemu fantu. In spet je šlo naprej kakor blisk. Od vseh strani prelepe Savinjske doline so prihiteli fantje in obstali na določenih mestih kakor straže na bojni fronti. Prelep je bil pogled po dolгих in ravnih cestah, kjer si dolge kilometre pred

seboj videl ob desni strani migotati bele srajce. S hitrostjo 20 do 25 km je brzel avto za tekači, ki so jih obkrožale vedno večje množice kolesarjev. Vsak tekač je obstal pred svojim kolesom, ki je ležalo v travi ob cesti. Ko se je njegov naslednik zadrevil z vsem naporom svojih mladih mišic in pljuč naprej proti cilju, je zaostali tekač — že ves upehan in težko sopeč od prestanega napa — skočil na svoje kolo in dirkal za tekači, dajoč jim poguma in bodreč k vztrajnosti. Te prizore bi bilo treba filmati! Ponavljali so se od Jesenic do Maribora po vsej progi, nikjer pa niso bili izrazitejši ko na ravni cesti skozi lepo Savinjsko dolino.

Kmalu je bila izravnana zamuda, katero so povzročili težki trojanski klanci. Točno ob 10.45 je štafeta dosegla 66. km kamen pred savinjsko metropolo žalcem. 12 km od Kaplje do žalca so pretekli Savinjčani v 33 minutah. Celjsko mejo pa je pretekel tekač točno ob 11.8, dočim je bilo preračunano, da bi morali biti v Celju še le ob 11.15.

Res je, da je celjska progla bila med najlažjimi, vendar je kljub temu treba priznati celjskemu vodstvu in savinjskim fantom, da so dali vse žrtve za najtočnejšo in najbolj disciplinirano izvedbo velikega teka.

Proti Mariboru. Pri 76. km v Gaberjah so prevzeli poslanico tekači z mariborske strani in dosegli onstran Vojnika 85. km že ob 11.38. 10 km poti od 75. km v Celju do 85. km onstran Vojnika so pretekli v 30 minutah. Pred Konjicami na 89. km so bili tekači ob 12.16. Ta pot proti Mariboru je polna strmih klanecv in ovinkov. Fantje so si signalizirali prihod štafete z žvižgi, čeprav je spredaj vozeči avto pravočasno opozarjal, da se bliža štafeta in naj bodo pripravljeni. — Skozi Slovensko Bistrico je tekla štafeta ob 1.10. Na tej težki progi smo imeli priliko občudovati strumnost, resnost in disciplino kmečkih fantov, ki so nekateri prihajali od daleč — iz vasi Slovenskih goric, Vranskega in Ptujkega polja. Tu si videl malo športnih dresov. Kakor se kmečkemu fantu stare korenine spodobi, tod fantje niso tekali ne bosi ne gologlavi, zato pa so se postavili bolj na gosto. Tu je bilo še bolj jasno ko drugod: Fantje niso prišli na tek radi sporta, ampak radi svojega Slomška in radi njegovega duha. Kakor rečeno, od daleč so se pripeljali semkaj na lojternicah, na avtomobilih — vse na lastne stroške. To je idealizem našega slovenskega mladeniča ožje Slomškove domovine. — Skozi mariborska predmestja in mariborsko mesto so nastopili spet sportni dresi in res rekordni tekači. Škoda, da je na Tržaški cesti v Mariboru železniška zapornica za kako minuto ustavila štafeto. Ob 14.13 je štafeta z državnega mostu zavila na Glavni trg, kjer je zaigrala godba katoliške mladine fantom v pozdrav.

Ob 14.14 in tri četrt je bila štafeta na starem mariborskem pokopališču pred Slomškovim grobom.

Prva štafeta je za 200 km dolgo pot od Jesenic do Slomškovega groba potrebovala 9 ur 14 minut.

Pripomniti je treba še to, da je ljudstvo ob cesti s simpatijami spremljalo slovensko fantovsko štafeto. Po Gorenjskem je štafeta šla v zgodnjih urah, tako da ni bilo mnogo gledalcev. Čim bliže pa je prihajala cilju, več ljudstva je bilo ob strani. Med tem se je namreč po časopisih in radiu razširila novica o fantovski štafeti skozi vso Slovenijo. Incidenta ni bilo nikjer nobenega, pač pa je podeželsko in mestno ljudstvo povsod prijazno pozdravljalo svoje slovenske fante.

Od št. Ilja do Maribora. Ob 2.45 je prišla na Slomškov grob tudi štafeta iz št. Ilja, ki je 17 km dolgo pot pretekla v približno 45 minutah. Zakaj ko je zadnji tekač izročil knezoškofu dr. Karlinu šentiljsko poslanico, se je začela slovesnost na Slomškovem grobu.

Na Slomškovem grobu. Pred kapelico nad Slomškovim grobom je dr. Žitko prevzel od obeh zadnjih tekačev štafetni škatljici, vzel iz njih listini in ju izročil prevz. knezoškofu dr. Karlinu s kratkim nagovorom:

»Ko obhajamo 70 letnico velikega škofa, mladinskega vzgojitelja in narodnega buditelja Antona Martina Slomška, sta Prosvetni zvezi v Ljubljani in Mariboru, ki po svojih društvihi širita po celi Sloveniji omiko in izobrazbo v duhu Slomškovih nauk, med prvimi poklicani, da se poklo-

nita svojemu vzvišenemu učitelju in vzorniku ter da zlasti opozorita mladino, ki se zbira v prosvetnih društvi, na velik pomen tega spomina.

Že več let je živel v naših mladinskih društvi misel štafetnega teka skozi Slovenijo. Do zdaj takega teka še nihče ni izvedel. Ob proslavi Slomškovega spomina se je nudila izredna prilika, da se zgolj tehnična stran štafetnega teka spopolni z idejno vsebino; z izvedbo štafetnega teka naj bi se poklonila spominu velikega mladinoljuba in vzgojitelja vsa katoliška mladina iz Slovenije.

Prosvetni zvezi sta nato pozvali mladino na štafetni tek čez Slovenijo s ciljem na Slomškovem grobu, in jo opozorili tako na velikega vzornika katoliškega prosvetnega dela med slovenskim narodom, pa tudi na velikega narodnega bojovníka, ki je z neodjenljivo energijo in vztrajnostjo položil temelje, na katerih je mogel Maribor postati druga slovenska prestolnica.

Molitve in prošnje, ki jih polagamo na Slomškov grob, so šle od fanta do fanta; nosili so jih fantje iz naših vasi, trgov in mest: vsi so v duhu sledili štafetni palici, vsi so v duhu tudi zdaj zbrani ob grobu. Vsa ta mladina se klanja in prosi škofa, ki ga narod smatra za svojega svetnika.

Ob tej svečani priliki se ta mladina združuje v molitvi k nebeškemu Očetu, naj podeli, da bi Cerkev skoraj dala svetemu škofu mesto na oltarju kot priprošnjiku Slovencev.

Zdaj, ko je tek skozi Slovenijo dosegel svoj cilj, je naša dolžnost, da se zahvalimo tistim, ki so porabili toliko truda in časa, da se je tek tehnično pripravil; zahvaliti se moramo zlasti vsem mladim fantom, ki so danes od petih zjutraj hiteli z Jesenic dalje skozi Radovljico, Kranj, Ljubljano, Domžale, Vransko, Celje, Konjice, Slovensko Bistrico, si podajali poslanico mladine škofu Slomšku iz roke v roko in jo prinesli na njegov grob v Maribor.

Ni bila lahka naloga, pripraviti ta tek; lahko je organizirati štafetni tek z izvežbanimi tekači. Izvesti tek od Jesenic do Maribora, na progi, ki je dolga 200 km, pri čemur je sodelovalo vsaj 1500 tekačev, je uspeh, na katerega je mladina lahko ponosna. Bil je tek po svoji izvedbi in svojem uspehu velika in mogočna manifestacija discipline in zavednosti fantov.

Vse te množice fantov od Jesenic preko Ljubljane do Maribora in od št. Ilja do Maribora, z njimi še nešteto drugih, ki so z ljubeznijo spremljali njihovo pot, so tvorile danes eno samo mogočno verigo, ki je šla čez Slovenijo od Jesenic do Maribora in do št. Ilja ter je strnila ves nard v misli na škofa Slomška.

Naj sprejme veliki škof to prireditve kot vredno proslavo svojega spomina po slovenski katoliški mladini, naj predloži naše prošnje Najvišjemu in naj izprosi za svojo Slovenijo božjega miru!

Knezoškof dr. Karlin je nato izročil listini Mirku Geratiču, da je prečital obe naslednji poslanici:

Oni od Jesenic

Dr. Joža Pogačnik.

Mimo vseh rož slovenskih smo šli,
vseh naših zemelj vonje zmo zbrali,
pa tudi vse stiske domače
in bridke prošnje naših slovenskih domov!

od težkó preizkušanih Jesenic,
mrkih v bridki borbi za kruh,

preko gorenjske ravni,
med bele zidove planin položene,

mimo kmetiških naših skrbi,
preko mehkih vranjskih gozdov,
mimo kajž zadolženih in praznih ognjišč,

mimo joka slepih, ki v vsem
PREVIDNEGA nočejo videti,

preko hmeljarske Savinje molčeče,
v živi zavesti, da je trpljenje sveto
in plodno,

preko prelepih vrtov zelenega štajerja,

polni slovenskega upanja,
polni vseh naših otožnih sanj
in skrbečega upanja
za naš jutrišnji dan.

K TEBI - OČETU - na grob smo vse
to povedat prišli,

povedat in prosit:

Kot šopek za Té smo vse naše lepote
in tudi vse naše k Tebi prinesli skrbi.

Naj bomo ko blisk,
ki je vso rodno deželo preletel,
težko dušeče ozračje preklal,
in novo, prijetnejše sonce oznanil.

Ko mlada kri,
ki se po žilah slovenskih razlije,
od Tebe bi radi odšli:
o Tvoje čudotvorno srcé
naj nas razpošlje v vse naše štiri
smeri,
vse božje, vse naše in dobre!

Zato pa:

vzdigni se, SVETEC naš, vzdigni
in veliko mašo mašuj
za naš rod!

(Rože, ki smo jih po potu nabrali,
naj Ti nevidno krasijo oltar!)

Moli, naš SVETEC, moli in slednjič
kakor pri veliki maši nam vošči:
PAX TECUM, ZEMLJA SLOVEN-
SKA!

Ta vonj s Tvojega groba
ponesemo s sabo v vsak dom...

Oni od Št. Ilja

Dr. Joža Pogačnik.

OČE dragi,
Tvoji najdražji
prihajamo k Tebi.

S svojo dobro rokó
si nas pred severno burjo zaščitil,
s svojo ljubeznijo
si nam v štajerja sredi
toplo luč prižgal.

Za nas si gorel,
— saj si najlepšo knjigo n a m dal —
da bi naši in božji bili
in na veke ostali.

K Tebi prihajamo
v stiski teh dni,
v stiski teles in duhov,
v stiski rodu in rodov,
da ob Tebi luč se nam vžge:

Radi bi svoje oči z dlanmi zastrli,
da bi videli v naše daljave,
radi bi svoje srce ogreli,
da bi ljubili vsevdilj
BOGA in naš rod,
vérovali bi radi močnejše,
da ljubi nas, straži — po Tebi —
sam BOG.

Dvigniti hočemo izza obzorij
božje sonce nad našo slovensko
zemljó.

Na tega »življenja srečen pot«
Tebe, naš OČE, prosimo za blago-
slov.

Pomožni škof dr. Ivan Tomažič je nato v globoko zasnovanem govoru pozdravil mladino, ki je na simboličen način pokazala udanost svojemu velikemu učitelju in pripomogla k proslavi škofa Slomška. Navduševal je fante s Slomškovimi besedami za vztrajno krepitev telesa in duše in jih svaril z izreki velikega pokojnika pred nevarnostmi življenja. Ideal, ki ga je zapustil naši mladini Slomšek, mora biti cilj, za katerega se bo borila, dokler ga ne doseže in uresniči.

Besede škoda dr. Tomažiča so našle med našo mladino globok odmev. Vsa množica je pokleknila pred Slomškovim grobom in od njegovega naslednika prejela blagoslov za nadaljnje delo.

Dr. Žitko je nato položil na grob velikega pokojnika venec svežega cvetja, na kar je podelil knezoškof Karlin vsem svoj apostolski blagoslov.

Ob zvokih mladinske godbe, ki je svirala med slovesnostjo, se je ljudstvo razšilo, globoko prevzeto po teh doživetjih.

LJUDSKA POSOJILNICA

Ljubljana, Miklošičeva c. 6 (v lastni palači)

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

obrestuje hranilne vloge
po najugodnejši obrestni
meri ter brez vsakega od-
bitka. Tudi rentni davek
plačuje posojilnica sama.

**Hranilne vloge znašajo nad
180 milijonov dinarjev!**

EDINI
SLOVENSKI
ZAVOD
BREZ
TUJEGA
KAPITALA
JE

V lastni
novi palači na
vogalu
Miklošičeve in
Masarykove
ceste poleg
kolodvora.

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA LJUBLJANA

Sprejema v zavarovanje:

1. Proti požuru: a) raznovrstne izdelane stavbe kakor tudi stavbe med časom gradbe; b) vse premično blago, mobilije, zvonove in enako; c) poljske pridelke, žito in krmo.
2. Zvonove in steklo proti razpoki in prelomu.
3. Sprejema v življenjskem oddelku zavarovanje na doživetje in smrt, otroške dote, dalje rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah.
4. Vzajemna zavarovalnica jamči za posmrtninsko zavarovanje »Karitas«.

Zastopniki v vseh mestih in farah.

